

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku” na lata
2026–2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.¹⁾) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.²⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program osłonowy „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku” na lata 2026–2030, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3. Uchwała podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Katarzyna Jamróz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1907 i 1940.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572.

**Gminny program osłonowy „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku”
na lata 2026–2030**

**Rozdział 1.
Podstawa prawna**

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
- uchwała Nr XXXV/509/21 Rady Miasta Białystok z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021–2030.

**Rozdział 2.
Cele Programu**

Celem Gminnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku” na lata 2026–2030 zwanego dalej Programem jest:

- 1) zapewnienie seniorom usługi wsparcia w zakresie określonym w Programie;
- 2) poprawa poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania seniorów w miejscu zamieszkania przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

**Rozdział 3.
Adresaci Programu**

Adresatami Programu są osoby w wieku 60 lat i więcej mieszkające w Białymstoku, które mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia – zwani dalej seniorami.

**Rozdział 4.
Sposób realizacji Programu**

1. Zapewnienie usługi wsparcia polegać będzie w szczególności na:

- 1) udzielaniu wsparcia społecznego, w tym poprzez zaangażowanie wolontariuszy;
- 2) informowaniu o dostępie do pomocy psychologicznej, w tym telefonu zaufania;
- 3) ułatwianiu dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- 4) pomocy w czynnościach dnia codziennego, w tym: dostarczenie zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, artykuły spożywcze, środki higieniczne, leki, ciepły posiłek, pomoc w dostarczaniu produktów żywnościowych z organizacji świadczących wsparcie osobom i rodzinom, w tym osobom starszym, umówienie wizyty lekarskiej, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych;
- 5) zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, obejmujące pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

2. Zapewnienie usługi wsparcia realizowane będzie w sposób następujący:

- 1) senior zgłasza potrzebę skorzystania z usługi wsparcia do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku, zwanego dalej „MOPR”;
- 2) pracownik MOPR przyjmuje zgłoszenie seniora o potrzebie udzielenia usługi wsparcia i wstępnie kwalifikuje osobę spełniającą kryteria określone w Programie do udzielenia usługi wsparcia oraz termin pierwszej wizyty w miejscu zamieszkania seniora celem zweryfikowania zgłoszonej potrzeby;

- 3) pracownik MOPR w miejscu zamieszkania seniora ustala z nim szczegółowy zakres i terminy świadczenia usługi wsparcia;
- 4) wsparcia seniorowi udziela pracownik MOPR albo wolontariusz, z którym MOPR zawarł porozumienie o współpracy na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.).

3. Koszty zakupu rzeczy, o których mowa w ust. 1 pkt 4, dostarczanych seniorowi przez pracownika MOPR albo wolontariusza ponosi senior.

4. Usługa „opieki na odległość” realizowana będzie poprzez:

- 1) zapewnienie możliwości korzystania przez seniorów z tzw. „opasek bezpieczeństwa” połączonych z obsługą systemu całodobowej opieki w centrum monitoringu, zakupioną u operatora świadczącego taką usługę;
- 2) współpracę pracownika MOPR z seniorami w zakresie otrzymania i użytkowania „opaski bezpieczeństwa”.

5. Zapewnienie „opieki na odległość” realizowane będzie w sposób następujący:

- 1) usługę „opieki na odległość” zapewnia się seniorom objętym na dzień 31.12.2025 r. tą usługą w ramach gminnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku” na lata 2024–2025;
- 2) w sytuacji posiadania przez MOPR niewykorzystanych „opasek bezpieczeństwa”, w pierwszej kolejności urządzenia zostaną przydzielone osobom oczekującym, które złożyły wnioski w rekrutacji w okresie od 16.02.2024 do 23.02.2024 r. lub zostanie dokonana uzupełniająca rekrutacja seniorów zainteresowanych wykorzystaniem tych urządzeń.

6. Pomoc realizowana w ramach Programu udzielana jest bezpłatnie, z wyłączeniem ust. 1 pkt 5.

7. Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi sąsiedzkie określa uchwała Nr LI/731/22 Rady Miasta Białystok z dnia 28 marca 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2025 r. poz. 1831).

8. Przyznanie seniorowi pomocy w ramach Programu nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego u osoby zakwalifikowanej do pomocy ani wydania decyzji administracyjnej, z wyłączeniem ust. 1 pkt 5.

9. Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r.

Rozdział 5. Realizator Programu

Realizatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Rozdział 6. Finansowanie Programu

Program finansowany będzie ze środków własnych Miasta Białystok, a w sytuacji przyjęcia przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Programu wsparcia finansowego gminy na lata 2026 - 2030 w zakresie realizacji działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia – możliwe będzie sfinansowanie ze środków wskazanych przez Ministra przeznaczonych na realizację zadania własnego określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Rozdział 7. Monitoring Programu

Informacja o realizacji Programu zostanie zamieszczona w sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku. Koordynatorem Programu jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Uzasadnienie

Podstawą do podjęcia uchwały jest art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.).

Przedkładany Program jest zgodny z Miejską Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Białegostoku na lata 2021–2030.

Podjęcie proponowanej uchwały wynika z konieczności kontynuowania wsparcia w związku ze zdiagnozowanymi potrzebami seniorów zamieszkujących w Białymstoku, którzy z uwagi na wiek i stan zdrowia zgłaszają takie potrzeby.

Odpowiedzią na potrzeby seniorów była realizacja przez Miasto Białystok w latach 2022–2025 Programu pn. „Korpus Wsparcia Seniorów”.

Z rozeznania MOPR wynika, że zasadne jest kontynuowanie Programu w latach 2026–2030 ze względu na duże zainteresowanie starszych mieszkańców Białegostoku usługą „opieki na odległość” oraz usługami wsparcia polegającymi m.in. na dostarczeniu zakupów artykułów podstawowej potrzeby (np. artykułów spożywczych, środków higieny, leków), wsparcia w czynnościach dnia codziennego.

Teleopieka jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, w szczególności prowadzącymi samodzielne gospodarstwo domowe.

W ramach realizowanej usługi senior korzysta z umieszczonej na nadgarstku „opaski bezpieczeństwa”, za pomocą której ma możliwość całodobowego wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia i zdrowia. Ten rodzaj opieki zapewniającej natychmiastową pomoc przyczynia się do podniesienia komfortu życia seniorów i zwiększa ich poczucie bezpieczeństwa oraz umożliwia dłuższe pozostawanie w dotychczasowym środowisku zamieszkania.

W ramach realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku gminnego programu osłonowego, w 2024 roku usługę całodobowej opieki na odległość świadczone dla 587 seniorów.

W Programie na lata 2026–2030 planuje się zakup usługi polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitorujące udostępnione seniorom opaski.

Zasadne jest zatem przyjęcie przedkładanej uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego programu osłonowego „Wsparcie seniorów Miasta Białegostoku” na lata 2026–2030.